



## Odpovědnost za vady, záruka dle NOZ

Autoři: Arthur Braun, Managing Partner a Vojtěch Steinger, advokátní koncipient, bpv Braun Partners, [www.bpv-bp.com](http://www.bpv-bp.com)



bpv BRAUN PARTNERS

Nový občanský zákoník v ustanovení o **kupní smlouvě** stanoví, že kupovaná věc je vadná, pokud není kupujícímu odevzdána v ujednaném množství, jakosti a provedení, pokud prodávající prodává jinou věc, než bylo sjednáno, nebo jestliže doklady nutné pro její užívání nejsou v pořádku.

### Práva kupujícího z takového vadného plnění

zakládá vada, kterou má věc při přechodu nebezpečí škody (nejčastěji při předání) na kupujícího, i když by se projevila až později, ovšem také vada, která vznikla až po přechodu tohoto nebezpečí, jestliže ji prodávající způsobil porušením své povinnosti. Na rozdíl od stávajícího občanského zákoníku se již nerozlišují vady opravitelné a neopravitelné, důležitá bude nově míra, jakou vada porušuje smlouvu. Jestliže se tedy bude jednat o podstatné porušení smlouvy, má kupující právo na odstranění vady dodáním nové věci bez vady, chybějící věci nebo její opravu, přiměřenou slevu z kupní ceny nebo na odstoupení od smlouvy. Pokud ovšem prodávajícímu včas neoznámí, jaké právo si zvolil, bude mít pouze ta práva, jaká by mu jinak příslušela při nepodstatném porušení smlouvy, tj. právo na odstranění vady anebo na přiměřenou slevu z kupní ceny. Volba nároku učiněná kupujícím však musí být přiměřená.

Vedle práv z vadného plnění upravuje NOZ také **záruku za jakost**. Takovou zárukou se prodávající zavazuje, že věc bude po určitou dobu způsobilá k použití pro obvyklý účel nebo že si zachová své obvyklé vlastnosti. Stačí ovšem, pokud bude záruční doba nebo doba použitelnosti uvedena na obalu nebo dokonce jen v reklamě na takový výrobek.

Jestliže je ovšem prodávajícím podnikatel, pak pro prodej při jeho podnikatelské činnosti spotřebitelům (nepodnikatelům) platí kromě výše uvedeného navíc ustanovení o prodeji zboží v obchodě, která stanoví řadu odchylek ve prospěch spotřebitelů. Není ovšem nutné, aby spotřebitel nakupoval v „kamenném“ obchodě, tato ustanovení se uplatní i v případě dalších způsobů uzavírání smluv, například on-line, telefonicky apod.

Prodávající odpovídá kupujícímu za to, že věc v době převzetí neměla vady, ovšem pokud se vada projeví v průběhu prvních šesti měsíců, nemusí spotřebitel prokazovat, že věc měla vadu už v okamžiku jejího převzetí, ale pouze to, že věc trpí vadou. V takovém případě se může prodávající bránit tak, že prokáže, že vada vznikla až po předání věci spotřebiteli.

Celkově však může spotřebitel uplatnit právo z vady, která se u spotřebního zboží vyskytne v době 24 měsíců od převzetí, tuto dobu lze zkrátit pouze při koupi již použitého spotřebního zboží, a to na polovinu.

Pokud není věc bezvadná, může kupující požadovat také dodání nové bezvadné věci, pokud je to přiměřené; jinak může odstoupit od smlouvy. Lze-li vadu odstranit bezodkladně, má kupující právo na bezplatné odstranění vady.

Právo na dodání nové věci, výměnu součásti nebo dokonce odstoupení od smlouvy má kupující i v případě odstranitelné vady, pokud nemůže věc řádně užívat pro opakovaný výskyt vady po opravě nebo pro větší počet vad. Pokud ale neodstoupí nebo neuplatní právo na dodání nové věci bez vad, na výměnu její součásti nebo na opravu věci, může požadovat přiměřenou slevu.

Tato ustanovení, vyjma těch o prodeji zboží v obchodě, se s určitými odchylkami použijí také pro práva objednatele z vadného plnění v případě **smlouvy o dílo** bez ohledu na skutečnost, zda jedna ze smluvních stran je nebo není spotřebitelem. Skrytou vadu stavby je ovšem objednatel povinen oznámit druhé straně bez zbytečného odkladu poté, co ji mohl při dostatečné péči zjistit, nejpozději však do pěti let od převzetí stavby.